

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de dóna ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditiua foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cátra expeditiua. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 95 ANULU XXI.

Sabiu, in 25 Novembre (7 Dec.) 1873.

tru celelalte párti ale Transilvaniei a pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru int'la óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dón'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetite cu 3 1/2 cr. v. a.

Deputatiuni gratulátorie.

Intre deputatiunile primite de Maj. Sea Imperatulu si Regele Franciscu Iosif u I. in diu'a dela 29 Nov. n. cá diu'a jubileulu de 25 an dela spirea pre tronu a fostu cea a bisericiei gr. or. rom. din Ungari'a si Transilvani'a a si e ptea in rendulu numeróseloru deputatiuni, indata dupa deputatiunea episcopatului catolicu, o distinctiune, care o inregistrámu cu cea mai mare multiamire si placere, cáci pána acum rari au fostu casurile de felulu acest'a.

Deputatiunea fu condusa de Présánti'a Sea P. Episcopu ala Caransebesiului Ioanu Popasu si a constatu din acest'a, din PP. Archimandritu Nicolau Pope'a si Mironu Romanu (nou alesu de Episcopu in dieces'a Aradului) din PP. N. Andreovicu Prot. Caransebesiului I. Popovicu Protopresbiterulu Bisericei-Albe, Alecsu Popescu ases. cons. si deput. dietale, din dd. Ioanu cavaleru de Puscaru, Dr. Iosifu Galu, Demetriu Bonciu, Parteniu Cosma, Michailu Besanu si At. Cimpomeriu.

Conducatoriulu s'a adresatu cátra Maj. Sea cu urmatoriulu cuventu de gratulatiune:

„Majestate ces. reg. apostolica! Préndurate Dómne!

„Biseric'a greco-orientale nationale romána din Ungari'a si Transilvani'a, carea multiamese sapientei domniri a Majestati Tele, restabilirea autonomiei constitutiunale si a libertáti se se, petrunsa de celu mai adencu simtimentu de gratitudine, la aniversarea a dóna-dieci si cincua dela suirea Majestáti Tele pre tronu, cu bucuria a folositu ocaziunea, cá in unire cu credinciosii sei sa inaltia pré ferbinile loru rugaciuni cátra Domnulu cerurilor:

„Pentru sustienerea vietiei si fericitiua domnire a Majest. Tele ces. si regesci apostolice in unu siru lungu de ani, depunendu totu odata prin noi increditiu bisericei innoita si serbatorésc'a descoperire de celu mai adencu omagiu si neclatita fidelitate cátra Majestatea Tea si préinált'a casa domnitiua la treptele préinaltulu tronu.“

Majestatea Sea respunde:

„Cu multiamita primescu gratulatiunile d-vóstre si la descoperirea omagieloru d-vóstre respundu cu grati'a Mea regésc'a.

„Nisuiti-ve spre a consolidá in sinulu poporului concreditu ingrigirei d-vóstre simtimentulu religiosu si cá eflusu alu acestui'a intielegerea fratiésc'a, pentru cá locuitorii tieriei de diverse limbi sa emuleze numai in iubirea patriei comune.

„Acést'a o asteptu Eu dela fidelii mei de limba romána, acést'a voiu considerá Eu de cea mai placuta dovéda a alipirei d-vóstre.“

Dupa acést'a Maj. Sea adresá cátra toti membrii deputatiunei cáte-va prégratióse cuvinte. Venindu la P. Archimandritu Nicolau Pope'a esprima Maj. Sea durerea pentru mórtea Archiepiscopului si Metropolitului Andreiu Baronu de Siagun'a, aminti laudando si recunoscendo intielegiunea cea mare si fidelitatea cea nestramutata a repausatulu si in fine adause, ca mórtea Archiepiscopului si Metropolitului Andreiu au causatu o perdere omnilaterale (allseitiger Verlust). Maj. Sea se informá apoi despre detaiuri de ale bólei si suferintieloru repausatulu Metropolitu, aratandu unu viu interesu pentru densulu; ceea ce filoru sufletesci ai repausatulu servece spre mare consolare.

Sirulu corporatiuniloru si deputatiuniloru gratulátore, dupa foi'a oficiale, a fostu urmatoriulu:

- Sub conducerea Archiducelui Iosifu oficerii militieloru (honvediloru).
- Ministeriulu.
- Deputatiunea casei magnatiloru.
- Deputatiunea casei deputatiloru.

e) Deputatiunea dietei croate.

f) Episcopatul catolicu sub conducerea Archiepiscopului Haynald.

g) Deputatiunea bisericei gr. or. románe din Ungari'a si Transilvani'a.

h) Deputatiunea bisericei de conf. elv. (calvina.)

i) Deputatiunea bisericei de conf. aug. (luterana).

k) Deputatiunea Curiei reg. si a tribunalulu capitalei.

l) Deputatiunea jurisdictiuniloru sub conducerea ministrulu de interne Szapáry.

m) Deputatiunea capitalei Bud'a-Pest'a.

n) Deputatiunea Academiei ung. de sciintie din Pest'a.

o) Deputatiunea Universitáti ung. din Pest'a.

p) Deputatiunea Universitáti din Clusiu si in fine inca alte deputatiuni din Bud'a-Pest'a si din diverse párti ale tieriei.

Tóte deputatiunile au fostu invitate la o serata (soiré) in castelulu regale.

Diet'a Ungarici.

Pest'a 26 Novem. Dupa autenticarea protocolulu presedintele anuncie unele petitiuni, cari impreuna cu petitiunea privata alui Ioanu Hegedus se predau comisiunei petitiunarie.

Interpelatiunea lui Carolu Mihailovicu, prin carea acest'a intréba pre ministrulu Croato Slavoniei, ca are d. ministra scire despre ceea, ca pre teritoriulu confinulu militarin croato-slavonicu s'au vendutu unu consortiu 30.000 jugere catastrale pentru 33 mil. fl., si ca acestu consortiu a facutu consensu acestu contractu renunciandu totu odata si la deobligamentulu seu de a solvi si ca facutau dlu ministru pasii necesari pentru a preveni daun'a ce s'aru nasce din disolvarea acestu contractu, — se va predá ministrulu in scrisu.

Ministrulu de justitia Pauler presenta proiectulu de lege pentru sustienerea mai departe a normeloru de dreptu privitorie la afac-rile financiali. Proiectulu de lege are sa se puna sub presa si sa se dea la tempulu seu sectioniloru spre deliberare.

Ernst Daniell presenta raportulu comisiunei petitiunarie asup'a seriei XXVII a petitiuniloru intrate. Raportulu se pune la ordinea dilei pre sedi'nti'a de Sambeta.

Dupa aceste cas'a trecendu la ordinea dilei continua desbaterea generale asup'a proiectulu de lege pentru imprumutu.

Ferd. Nemes ascépta o ameliorare a stárei de astadi numai dela impreunarea tuturor elementeloru din camera, dela o coalitiune a partideloru.

Deputatulu P. Moritz combate aceea, ca mediócele propuse in proiectulu de lege aru fi arcanulu suficiente pentru starea financiale rea de adi, combate posibilitatea insolventiei, de carea se temu pesimistii cei inversionati. Oratorele respinge imprumutulu din urmátorele cause: Pentru ca proiectulu nu contine ce-va precisu nici asup'a imprumutulu nici asup'a intereseloru si mai cu séma pentru ca imprumutulu are sa se intrebuinteze numai pentru budgetulu statulu, dara nu si pentru lips'a cea mare si pentru ca proiectulu detrage liber'a dispusetiune a bunuriloru de statu. (Aplausu in stánga.)

Intorcendu-se cátra Sennyey, care arunca vin'a calamitáti pre toti deputatii, continua oratorele, cá o atare politica ingreúza o cunoscutia adeverata a lucrurilor. Drépt'a pórt'a vin'a acestei calamitáti financiali. Drépt'a a votatu drumulu feratu Karlstadt-Fiume, care va costá statulu interese pre 10 ani, pre cându stánga a pledatu pentru impreunarea directa. Delegatiunea dreptei a ridicatu in totu anulu budgetulu armatei, drépt'a a creatu o legiune de ampoiati cu sinecurele ce se tienu de acesti'a, de

aci provine cea mai mare parte a sarcineloru Oratorele in urma se declara contr'a proiectulu.

Br. Gabriel Kemény aru votá intre impregiurárele de fatia proiectulu de imprumutu unu ministru de finacie Moritz, inse consentiementulu seu nu insemna nici unu votu de incredere. Acurs. Kallay spriginesce propunerea lui Simony, de a declara sectionile in permanentia si a delegá o comisiune investigatoriua pentru esaminarea situatiunei. Tarnoczky nu póte votá proiectulu preste totu fiindu ca pre ceea pre carea umblámu acum vomu veni si acolo, ca vomu pemnorá cele XVI cetáti Zipsiane. (Ilaritate). Elu recomanda proiectele de operatiune din cartea lui Lonyai. Polemisédu contr'a cuvénárei lui Sennyey, aduce drapelulu acestoi'a in comparatiune cu drapelulu contelui Chambord.

L. Simonyi se pro vóca la interpelatiunea sea, prin carea a cerutu dela ministrulu finaciiloru I informatiune asup'a stárei tieriei si II. o interventiu pentru reducerea speseloru comune. La partea prima a respuns ministrulu d-stulu de drasticu cu proiectulu de imprumutu. Oratorele nu vrea sa arunce cu pietri dupa ministrulu care-si ia diu'a buna, dara detoresce siesi si partidei sele declaratiunea, ca stánga nu pórt'a vin'a la inmultirea budgetulu pentru armata si totusi crutiarea cea adeverata, carea nu tinde a ajunge la valóre pre computulu civilizatiunei si alu liberalu progresu, trebuie sa se indrepte intracolo. (Aplausu viu).

Contele Theodor Csaky De óra ce minoritatea nu a ascernutu unu contraproiectu, votéza cu mare parere de rea pentru proiectulu de fatia. Dupa acést'a se radica

Col. Tizza. Oratorele se vede constrinsu a luá pre scurtu notiua de unele espressioni facute ieri in casa. (Sa audimu!) Pre densulu lu ocupa adi partea politica a cestiunei, cá pre unu deputatu sen-guratecu, care nu se póte laudá, ca tier'a intréga cere desfasurári detaiate dela densulu. (Ilaritate mare.) Unii antevorbitori au atinsu cestiunea incederei. Acést'a aici nu e la locul seu. Nu votarea erogatiuniloru involva cestiunea incederei, ci momentulu plenipotiáriei, care se dá unu regimulu pentru intrebuintiarea baniloru votati. Cestiunea incederei e in acestu momentu cu státu mai superflua, cu cátu acést'a in curendu trebuie sa ajunga la resolvire. Membri sen-gurateci ai regimulu ii suntu amici seu consangeni, densulu ii stiméza pre toli si nu se indoesce nimicu despre ceea, ca voru avé ocaziune in vietia spre a influentiá asup'a destineloru Ungarici in modu binefacatoriu. Dara unu cabinetu, care e responsabilu pentru starea actuala chiaru si déca in parte se reculege — nu mai póte conduce afacerile mai departe. (Sensatiune). Alte poteri, chiaru si déca cum-va aru fi mai putienu insemnate, potu duce mai multe la cale, pentru ca nu le apésa si nu le paraliséza responsabilitatea pentru lucruri trecute. (Aplausu in stánga). Ce-va trebuie sa se intemple: séu ca regimulu acest'a va purtá frenel cu potere si norocu, séu ca va face locu altui regimulu siguru de o majoritate. Natiunea e neliniscita, ea voiesce chiaritate si ordine, dara nu e adi tempulu de a pune intrebarea incederei. Aru fi votatu buerosu si resolutiunea impreunata cu proiectulu spre esaminarea erogatiuniloru, déca aru fi fostu presentata separatu Oratorele respinge propunerea lui Simonyi cá pre un'a ce privesce numai regulamentulu casei si ia sub scutul seu pre ministrulu finaciiloru contr'a lui Simonyi, care a impatatu lui Kerkapoly, ca nici acum nu a datu desluciri precise asup'a situatiunei. Ceea ce e imposibilu, continua oratorele, nu se póte pretinde dela nimenia, Kerkapoly insusi n'a cunoscuta chiaru situatiunea, déca aru fi cunoscut'o, s'aru fi dusu demoltu cátu e de patrioticu. (Sensatiune). Trebuie sa indrepte o espressionu a lui Kerkapolyi facuta in sedi'nti'a trecuta, ca densulu nu pricepe, cum potu unii rido

In decurgerea pertractărilor. Oratorele asigură ca veela e numai unu risu de dorere, unu humoru iânga furei. De aru trai Kerkapolyi inca multi ani spre a lucră astfelu, că sa nu i se dica la momentulu seu că la acela alu unui principe ardeleno: „noi nu mai avem lacrimi pentru elu, pentru ca in viața ne-au facutu sa versăm pre multe lacrimi“. (Mscare continua). Kerkapolyi a fostu asiă de optimistu, încatu si-au încoragiatu pre colegii sei de a spesa câtu se pôte de multu. (Lud. Tisza clatina din capu — ilaritate.) Ce privește pre Sennyey, oratorulu acceptăza conlucrarea sea patriotica la introducerea crutiarei, in cele-lalte 'si reserva re-solutivea pâna cându Sennyey va dá detaiuri. (Aplausu viu.)

S o m s i e h : In 15 zile statulu are lipsa de solviri, bani nu suntu, opozițiunea inca nu scie nici unu isvoru, deci trebuie sa primim impromutulu. Suntu momente, cându tôte partidele au detorința de a conlucrá, precum s'a intemplat in Angli'a pre tempulu marei revoluțiuni si dopa aceea. Pentru a introduce o administratiune buna, o justitiu buna si financiē bune, tôte partidele trebuie sa se impreune.

Laz. K o s z t i c s dechiara in numele conlucratorulu, ca stimeza Ungari'a.

I r á n y i si cei-lalti din 1848 pledăza pentru propunerea lui Simonyi.

(Siedinti'a de nóptea). Torentele cuventărilor se rad-ca continuu, óra fatale in carea espira deobligamentulu consortiului de impromutu, se apropie totu mai tare si de aceea trebuie sa se tiena o siedinti'a sér'a.

Siedinti'a a oferitu dóue momente insemnate: Cuventarea lui Balt H o r v á t h si Macs. U e r m e n y i. Insemnata a fostu enunciatiea eroatulu Mhalovicu. Elu accentuá ide'a statulu ungaru, care se pôte sustienē numai deca vomu abdice de tôte recriminatiunile si nu ventilám drep-tulu de statu. Densulu voteza impromutulu arginte si observa, ca bunurile de statu aflatórie in Croati'a se potu dá de ipotēca, dara nu se potu vinde.

Balt. H o r v á t h destépta sensatione mare si dice esentialmente urmátorele: Voteza impromutulu fára nici o recriminatiune (larma in stâng'a) fiindu ca la din contra statulu aru deveni in cea mai neplacuta posetiune. Dopa acestea se întórcē la dechiariunile lui Sennyey si dice, ca nici tíer'a, nici partid'a la carea apartiene oratorele, nu ascépta dechiariunile dela densulu. Crutiarea nu e unu privilegiu alu unei partide si pre lângu tôte erorile comise nu e cauza de a schimbá drapelulu liberalismulu. Oratorele nu se va departá dela acestu drapelu, care a impreunatu pre cei msi nobili barbati ai tíerei înainte si dopa 1848 si nu va jefi principiele libertátiei si a progresulu pentru unu cuventu, pre care 'lu scriu pre drapelulu loru acei „conservativi“, contr'a căror'a amu luptatu astivi înainte de 1848 si căror'a amu opusu in tempurile cele triste o resistintia pasiva. (Aplausu viu in centre). Si liberalismulu inca e capabilu de a aduce sacrificie dara nu si degradăza credința sea cea mai sânta la prejudetie si idei de predilectiune. (Aplausu freneticu). Ceea ce lipsește adē e o majoritate liberalē si compacta, carea aru face posibilu unu regimulu liberalu si tare. Noi nu avemu nimicu de conservatu. De óre ce partid'a lui Deak consistu din elemente eterogene, conservativii au enragiulu de a-si arētá standardulu loru. Tíer'a nu voiesce acestu standardu. Sa se unēscu liberalii si sa salveze onórea patriei! (O lunga miscare, aplausu freneticu in centrulu dreptei).

Dopa unele espectoratiuni indatinatē alui Csánady ap-ca U e r m e n y cuventulu, pentru a constata ca Sennyey n'a plantatu drapelulu conservatismulu, ci alu crutiarei, Nu Sennyey doresce lupt'a, deca se templa o distrugere in partid'a lui Deak, apoi nu cade vin'a pre Sennyey, ci pre acei'a, cari perdura tóta diu'a cu drapelurile.

Mai vorbescu Iosif M a d a r a s z si Ed. Horn contr'a si referentē Szell pentru proiectu.

Dopa o cuventare stralucita alui Kerkapoly se primesce proiectulu cu 201 voturi contr'a 120 cá basa la desbaterea speciale si in acést'a fára observare.

P e s t ' a 27 Nov. n. (Cas'a magnatiloru.) Dopa deschiderea siedintiiei prin judele G. Majlath notariulu casei reprezentantiloru loru Tombor presenta proiectele de legi asupr'a mesurării catastrale si asupr'a impromutulu de 153 ml.

Presiedintele propune, cá proiectulu de lege

sa se predee comisiunei spre aprobare si róga pre acest'a sa accelereze lucrarea.

Contele Fr. Zichy propune ca sa se ia in pertractare grabnica; Br. Dion. Eötvös propune, cá unu atare objectu sa nu se precipiteze.

Cas'a decide, ca se va pronunčiá asupr'a pertractării grabnice mâne.

Dopa acést'a se cetesce proiectulu de lege asupr'a mesurării catastrale si se predá comisiunei permanente de 3 membri. Siedinti'a se incheia.

P e s t ' a 27 Novb. (Cas'a reprezentantiloru.) Dopa deschiderea siedintiiei presiedintele anuncie, ca au sositu: O petitiune dela judecatori'a reg. din Seghisor'a pentru estradarea deputatulu Ad. Lazaru spre a-i intentá procesu, al'ta dela comitatulu Pest'a si Dobăca pentru regularea referintiei intre bisericu si statulu, cari impreuna cu altele se predau comisiunei petitiunarie.

Ernst S i m o n y i presenta ministrulu de comunicatiune petitiunea, cá sa se publice documentele neimpartasite ce privescu drumulu de feru osticu.

La ordinea dilei se cetesce proiectulu de impromutu a trei'a óra.

Lud. C s e r n a t o n y intréba cabinetulu ca ce e adeveratu din crisea ministeriale despre carea vorbesē lumea intréga?

Fiindu ca s'au inceputu ordinea dilei interpretatiunea nu se pôte respunde.

Proiectulu se primesce dopa a trei'a cetire.

Dopa acést'a urmându raportulu comisiunei petitiunarie acést'a propune, cá petitiunile privitórie la radicarea banței nationale ungarie sa se predee regimulu. Se incinge o desbatere ce duréza mai o óra. Col. T i s z a propune: petitiunile sa se predee cu observarea, ca acelea se recomēda atentiunei ministeriulu. Szlavy dechiara, ca acestu ad-usu sa se respinga cá superfluu. Pentru acést'a pledăza Szlavy, Pulszky si min. T r e f o r t. In urma Tisza si retrage motiunea si cas'a se ocupa cu cele-lalte petitiuni.

Protocolulu

siedintieloru sinodulu diecesanu electorale ala Aradulu din 11 si 12 Nov. st. v. 1873.

S i e d i n t i ' a I.

tenuta la 11/23 Novem. 1873.

Presiedinte: Escelenti'a Sea Parintele Archiepiscopu si Metropolitu Procopiu Ivacicovicu.

Notariu: Teodoru P a p u.

1. Dopa sânt'a liturgia si chiamarea duchului sântu in biseric'a catedrala s'a deschisu sinodulu eparchialu conchiematu pentru alegerea de Episcopu in dieces'a acést'a a Aradulu, devenita in vedovia dopa alegerea de Archiepiscopu si Metropolitu a fostulu episcopu alu Aradulu Procopiu Ivacicovicu. Acestu sinodu, Parintele Archiepiscopu si Metropolitu l'a deschisu cu o cuventare carea s'a decisu a se trece intréga la protocolu.

Cuventarea de deschidere, rostita de parintele Archiepiscopu si Metropolitu este acést'a:

Venerabile sinodu eparchialu!

Congresulu nostru bisericescu in 26 Augustu a. c. adonatu la metropoli'a nóstra in Sabiu, au alesu pre smereni'a nóstra de Archiepiscopu si Metropolitu alu bisericiei nóstre române de religiunea gr. orientala.

Alegerea acést'a prin Majest. Sea atotu pré luminatulu si multu stapânitorulu Imperatulu si Regele nostru Franciscu Iosifu I. prégratosu fiindu aprobata si intarita, au devenitu domniloru! dieces'a nóstra a Aradulu a fi vacante.

In intielesulu si dopa prescripulu statutulu nostru organicu §. 98 alegerea de episcopu este sa se faca in rest apu de trei luni. In urm-rea căruia consistoriulu diecesanu de aici in contelegere cu celu din Orade si cu mine au dispusu, ca alegerea episcopulu pentru veduvit'a diecesu aradana sa fia petrecuta in sinodulu eparchialu convocatu pre diu'a de astadi.

Dopa tienu't'a priveghiare si sânt'a liturgia, dopa rogaciunile, cá darulu prea sântulu duchu sa ne lumineze, si la alegerea acést'a sa ne conduca pre calea adeverulu, amu domniloru! a ve pofit, cá sa positi la alegerea noului episcopu dopa renduiea bisericiei.

Fiindu inse ca in intielesulu statutulu §. 99 Metropolitulu este chiamatu a conduce actulu alegerei episcopulu, si fiindu ca alegerea, ce o va face sinodulu eparchialu, are a fi supusa la censurare ca-

nonica in sinodulu archierescu: pentru aceea, petransu de datorința cea mai ferbinte, cá actulu acést'a, ce ne stá înainte, sa fia petrecutu domniloru si iubitoru! in frica lui Ddieu, cu buna contelegere si diferentia reciproca, — nu potu a nu atinge si a nu atrage atentiunea domniloru vóstre la aceea recerintia canonica: ca candidatulu de episcopu sa fia inzestratu cu sciintie mai inalte teologice, cu portare adeveratu morala si cu insusiri speciale, ce suntu pr-serise prin canónele bisericesci la cascigarea hirotoniei darulu celui prea sântu archierescu.

Este de obste conoscotu, este unu adeveru constatatu, ca la fiesce care dirigatoria, desteritate si cunoscintiele trebuincióse se potu cascigá numai prin o deprindere mai indelugata, prin pracs'a speciala in trebile oficióse.

Din acestu punctu de vedere, antiistii bisericiei nóstre prin impreuna intelegeri s'au ingrigitu tempuru, ca provinci'a nóstra metropolitana sa fia prevediuta cu clerici de specialitate, si pregatiti precum se cuvine si precum se recere in trebile bisericesci administrative, ca asiá reprezentanti clerulu si ai poporulu nostru la casu de lipsa sa a ba barbati bine pregatiti, dintre cari sa-si aléga pre archierei sei.

Recomendându-ve dara domniloru, si multu stimatiloru deputati! cele espuse spre binevoitóri'a, drépta si cuvenita consideratiune, nutrescu firm'a sperantia: ca domni'a vóstra interesati numai de binele si de prosperitate a bisericiei, veti face o alegere corespondentórie canóneloru bisericiei, si veti face intesnire sinodulu archierescu, care e chematu a canonisá actulu alegerei.

Christóse, lumina cea adeverata, carele luminezi si santiesci pre totu omulu ce vine in lume; sa se insemne die preste noi lumina fetiei tale, cá in trensa sa vedemu lumina cea neapropiata, si indreptéza pasii nostri spre lucrarea poruncilor tale; pentru rogaciunile prea curatei Maiei tate si ale tuturor sfințiloru tei. Aminu.

Cu acést'a sinodulu electoralu alu de Ddieu scutitei diecese aradane 'lu dechiaru de deschis

2. Alessandru Mocioni alesu de membru d. cerculu Radnei, Georgiu Dringou alesu de membru sinodulu in cerculu Tine'a, Georgiu Fogarasi d. cerculu Lipovei si Iosifu Pinti'a deputatu preotiescu din cerculu Ucurisiu asternu credentionalele loru.

Credentionalulu deputatulu preotiescu Iosifu Pinti'a, a deputatiloru mireni Alessandru Mocioni, Georgiu Fogarasi si Georgiu Dringou se predau comisiunei verificatórie, a reportá in siedinti'a de mâne.

Fiindu tempulu insaintatu, siedinti'a venitória se prege pre mâne la 10 óre înainte de amedi.

Acestu protocolu s'a cetitu si s'a autentiatu in siedinti'a II tenuta la 12/24 Novemb. 1873.

Teodoru Papu,
notariu.

S i e d i n t i ' a II.

tenuta in 12/24 Novem. 1873.

Presiedinte: Escelenti'a Sea Parintele Archiepiscopu si Metropolitu Procopiu Ivacicovicu.

Notariu: Georgiu P o p ' a.

3. Protocolulu siedintiiei de ieri s'a cetitu si s'a autentiatu.

4. Demetriu Bonciu, considerându ca e aprópe 2 Decembre, in care va fi aniversari'a de 25 de ani a domniei Maj. Sele Imperatulu Franciscu Iosifu I. propune cá din sinodu sa se ascérna o adresa de felicitatiune Maj. Sele Imperatulu.

Vincentu Babesiu propune o comisiune pentru compunerea unei adrese.

Mircea Basiliu Stanescu propune a se tramite o deputatiune.

Sinodulu emite o comisiune de cinci inisi, constatatórie din protopresbiterulu Iosifu Belesiu, mireni Vin. Babesiu, Demetriu Bonciu, Ioanu P. Desseanu si Parteniu Cosma, pentru a compune o adresa de felicitatiune cátra Majest. Sea Imperatulu si regele la ocaziunea aniversárii de 25 ani ai domniei Sele.

Acést'a adresa o va asterne Imperatulu si Regele o deputatiune, a cărei'a compunere se incredintiéza Escelentiei Sele Parintelui presiedinte.

5. Mircea Basiliu Stanescu, referentē comisiunei reportéza despre alegerea deputatulu preotiescu Iosifu Pinti'a si a deputatiloru mireni: Alessandru Mocioni, Georgiu Fogarasi, si Georgiu Dringou, comisiunea propune si

Sinodulu prochiama de verificati pre deputatulu din cleru Iosifu Pinti'a si pre deputatii mireni

Alessandru Mocioni, Georgiu Fogarasi si Georgiu Dringou.

6. Venindu la ordinea dilei actului alegerei de Episcopu in vacantia eparchia a Aradului, se da cetire statutului organic §§. 97 — 109 despre alegerea de Episcopu, apoi listei deputatilor si se constata ca toti 60 insi suntu presenti.

Sinodulu alege barbati de incredere la urn'a de votare pre Sigismunda Borlea si Parteniu Cosm'a apoi notariatulu cetindu list'a alfabetica a deputatiloru sinodului, unulu dupa altulu mergu pre ronu la urn'a de votare in carea punu siedulele, ce contienu numele celui'a pre carele fia-care 'lu doria de episcopu. Finindu-se votarea, Escelenti'a Sea presiedintele scote siedulele de votare, un'a cate un'a si se constata ca suntu 60 de siedule, ceea ce corespunde numerului votantiloru.

Din urn'a a dou'a Escelenti'a Sea presiedintele scote siedulele, le cetesce cu tonu inalt; un'a cate un'a se inducu in registrele de votare, a-lu carei'a rezultatu este ca: parintele archimandritu Mironu Romanu a capetutu 31 de voturi, parintele protopresbiteru din archidieceasa Ioanu Metianu a capetatu 25 de voturi, iera Archimandritulu si vicariulu archiepiscopescu Nicolau Pope'a 1 voto.

7. In conformitate cu rezultatulu votarei, Escelenti'a Sea Parintele presiedinte amesuratu statutulu organic

Prochiamu pre Parintele archimandritu Mironu Romanu de alesu de episcopu in veduvit'a episcopia a Aradului, Oradeiei-Mari, Ienopoliei si a Halmagului, precum si alu partiloru adnesate in Banatulu Temisiorei.

8. Siedulele de votare se ardu in fati'a sinodului, iera alesulu de episcopu Mironu Romanu, intempnatu cu „sa traiasca“ numeroase, ia coventulu a multiamu sinodului pentru incredere si a se recomanda si mai departe in bunavointi'a lui.

Sinodulu decide a se trece la protocolu cuvintele bine semtite ale alesulu de episcopu Mironu Romanu, in semnu ca densulu primesce alegerea sea.

9. Parintele Metropolitu multiamesce sinodulu eparchialulu pentru bun'a ordine, si prin sinodu si ia remasu bunu dela dieces'a ce a pastorit'o, provocandu in fine sinodulu a se ingrigi de autentificarea protocolului, ca sa se poata ascerne sinodului episcopescu spre mai departe pertractare canonica.

Autenticarea acestui protocolu, sinodulu o incredintieza barbatiloru de incredere cari a asistatu la urn'a de votare; Sigismundu Borlea si Parteniu Cosm'a.

10. Demetriu Bonciu propune, si primindu-se Sinodulu esprima la protocolu multiamit'a Escelentiei Sele Parintelui Archiepiscopu si Metropolitu pentru bun'a conducere a actului electoralu si pentru intielpt'a pastorire a acestei diecese in decursu de 21 de ani.

Acestu protocolu, conformu decisului de susu de sub Nr. 9 s'a cetitu si s'a autenticatu la 13/25 Novem. 1873.

Presiedinte :

Procopiu Ivacicoviciu, m. p.
Archiepiscopu si Metropolitu.

barbati de incredere :

Sigismundu Borlea, m/p.
Parteniu Cosm'a, m. p.

Notari :

Teodoru Papu, m/p.

Moise Bocsianu, m/p.

Georgiu Pop'a, m/p.

Ratiociniu publicu.

Subscribulu comitetu, infintiatu in Muresiu-Osiorheiu pentru primirea si administrarea contributiloru incurse in favorulu deposatiloru Tofaleniloru, fidelu detoritiei sele, a publicatu in lon'a lui Ianuaru 1873. in mai multe diuarie romane ratiociniulu seu generalu inchisu cu finea anului 1872.

Din acelu ratiociniu s'a potutu vedé ca in 31 Decembre 1872 fondulu Tofaleniloru a constatu din:

a) Obligatiuni de prioritate ale calei ferate resaritene ungueresci, cu 5% in valóre nominale de 8100 fl. v. a.

b) Obligatiuni de prioritate ale calei ferate austriace de sudu cu 30% in valóre nominala de 2000 fl. v. a.

c) Obligatiuni ale calei ferate (Stroubs-rg) in Romania in valóre nominale de 2000 taleri.

d) Bani gat'a in v. a. 363 fl. 26 xr.

Totu din acelu ratiociniu s'a potutu vedé ca

pâna in 31 Decembre 1872, ajutoriulu datu Tofaleniloru prin comitetu a fostu :

aa) In auru 4000 franci.

bb) In valut'a austriaca 2381 fl. v. a.

Pentru cá generosii contribuenti si onoratulu publicu se poata tiené in continua evidentiá administrarea baniloru si stadiulu socóteloru din cestione, comitetulu espune si cu acésta ocaziune, ca fondulu specificatu mai susu sub a) b) si c) se afla neatinsu si se tiene sigilatulu la cassierulu comitetulu; iera la cei 363 fl. 26 xr. specificati sub d) mai adauge comitetulu urmatórele interese ale fondulu :

1. Interese primite in 1 Ianuaru 1873 247 fl. — xr.

2. Interese primite in 1 Iuliu 1873 370 fl. 12 xr.

Asiá incátu dimpreuna cu banii specificati sub d) (restulu de cassa din 1872.) comitetulu a avutu in anulu corgatoriu la dispusetiune in bani gat'a sum'a de 980 fl. 38 xr.

Din acésta suma s'au datu in urma decisiunei comitetulu in siedinti'a dela 23 Februaru 1873 :

a) Ajutórie la Tofaleni 544 fl.

b) Pentru reinnoirea procesulu Tofaleniloru cu consimtitirea acestor'a dlui advocatu Dr. I. Ratiu 100 fl.

c) Pentru caletori'a unui membru la Tofaleu; telegramu si porto 9 fl. 50 xr.

Erogatiunile an. curinte facu dara 653 fl. 50 xr.

Acésta suma (adeca 653 fl. 50 xr.) subtrahendu din sum'a de 980 fl. 38 xr. remanu in cass'a comitetulu; — afara de fondulu mai susu arelatu, in bani gat'a 326 fl. 88 xr.

Asiá dara, combinandu ratiociniulu datu dela inceputu pâna la finea anului 1872 cu presentulu ratiociniu: se va vedé, ca ajutóriele date Tofaleniloru (dimpreuna cu 173 fl. 62 xr. spese facute in favorulu loru) facu pâna in diu'a de astadi 4000 franci in auru si 2925 florini in val. austriaca; — se va vedé mai departe, ca sum'a aceea de 11343 fl. 70 xr. v. a. neimpartita intre Tofaleni (in carea se cuprindu si cei 18.639 franci venitii din Romania si schimbati cu 8974 floreni v. a.) s'au investitu in obligatiunile specificate mai susu sub a) b) si c) in valóre nominale de 10.100 fl. v. a. si 2000 taleri; — se va vedé in fine, ca acestu fondu alu Tofaleniloru a produsu pâna astadi unu interesu de 2249 fl. 5 xr. v. a.

Cu atáta comitetulu si-aru fi implinitu detorit'ia fatia cu onoratulu publicu.

Cu tóte acestea comitetulu nu voiesce sa ignoreze, ca s'au ivitu unele voci cari, fára de a esamená lucrulu cu tóta scrupulositatea, nu se sfiescu prin invective si defaimári nebasate a trage la indoiela procedur'a conscientósa a comitetulu, care condusu numai de sentiulu caritatiei si alu filantropiei, póta de atáta tempu o sarcina pre cátu de grea pre atátu de delicata.

Este adevratu ca in urm'a crizei intrevenite cursulu obligatiuniloru fondulu tofalénu este in presentu mai josu decátu in 1870; dara astadi afirmá ca comitetulu a lucratu reu comparandu obligatiuni de prioritate (nu actiuni) de drumuri de feru: obligatiuni pre care (cele de sud si resaritene-unguresci) chiaru si statulu primesce de cautioni, — si a dice ca erá mai bine decá banii adunati se depuneau in vre-o cassa de pastrare, — acé-l'a insémna a-si arogá cine-va chiaru infalibilitate; — cáci cine a potutu prevedé in 1870 evenimentulu unei crize devastatorie, carea a urmatu in 1873? Dara tocm'a din caus'a catastrofei acestei'a, carea au stinsu pretiulu (cursulu) harthieloru de valóre, smu vedutu ca a bancrotatu si unele dintre cele mai solide banche si casse de pastrare, casu-nandu ruina totala a mii si mii de ómeni. — Cine aru puté dara afirmá ca cassele de pastrare dau o garantia scutita de ori-ce periclu?

Dara presupunendu chiaru, ca cassele de pastrare aru dá o deplina garantia, — nu este adevratu ca banii adunati aru fi fructificatu mai bine in vre-o cassa de pastrare, — cáci, decá in 1870 cei 934 Napoleondori venitii din Romania se depuneau in natura, astadi cându cursulu aurulu este multu mai josu decátu in 1870 fondulu aru fi scadiutu cu sum'a considerabila si pre lánge acésta valóreá reala de 11,343 fl. 73 xr. depusa in atare

cassa de pastrare n'aru fi produsu atátea interese cáte a produsu valóreá nominala de 13,100 fl. v. a. a obligatiuniloru fondulu.

Inse comitetulu a avutu inca unu altu si gravu motivu, pentru a nu depune banii in cass'a de pastrare; si anume pentru ca acolo puteau fi usioru opriti in favorulu actorulu, care in urm'a procesulu seu oribilu mai avea pretensiuni contr'a Tofaleniloru.

Convinga-se deci acei defaimatori, care in locu de a considerá lucrurile asiá precum suntu nu sciú decátu a suspicióná, convinga-se ca reula nu jace in procedur'a comitetulu ei jace in nefericitele nóstre relatiuni financiá s. c. l. din Austro-Ungaria, — convinga-se acei calculatori infalibili, ca ceea ce au facutu comitetulu, o a facutu cu bune intentiuni si cu buna credintiá.

Atáta cá justificare in contr'a unoru suspiciónári si presupuneri neintemeiate.

In fine comitetulu aduce la cunoscinti'a publica ca cele mai multe familii de ale deposatiloru se afla astadi prin satele din giurulu Tofaleului, sustienendu-se pre lánge ajutóriele primite dela comitetu cá lucratori de pamentu. Puté-voru óre tofaleonii prin reinnoirea procesulu, care cátu mai credu se va incercá sa-si recastige mostele stramosiesci, de cari li este amaru a se despartí pentru totu-déun'a se va vedé dupa ce justiti'a va trebú sa se mai pronuncie odata*).

Muresiu-Osiorheiu, 19 Novembri 1873.

Comitetulu pentru ajutorarea Tofaleniloru

deposadati :

Dimitriu I. Fogarasi sen.

presiedinte.

Dr. Ioanu Ratiu,

advocatu.

P. Trombitasiu - Belénu.

V. Hossu,

M. Papu - Gridéanu,

I. Fúlep,

membrii ai comitetulu.

Cinco-mare, in 30 Nov. 1873. n.

(Despre portiunea canonica a bisericiloru romanesci din Cinco-mare pretinsa in tenórea art de lege LIII. §. 23 din anulu 1868 si stadiulu procesulu in acésta privintia urditu.)

Este lucru notoricu, ca representatiunile bis. romanesci din opidulu nostru Cinco-mare de unu deceniu aprópe in continuu, au petitiunatu la representanti'a opidulu nostru, rogandu-se, cá sa li se segregeze din pamenturi comunáli prescrip'ta portiune canonica, cá sa póta si pretii nostrii a fi scutiti de a merge dupa córnelu plugului si a lucrá cu carulu pentru acoperirea trebuintieloru loru cotidiane.

Tóte intetitele nóstre petitiuni, au disparutu inaintea „patriiloru conscripti“ ai opidulu nostru, cá glasulu celui ce striga in pastia, respingendu-ne totu-déun'a fára nici unu rezultatu favorabilu dreptele nóstre cereri, pre cari usioru le-aru fi potutu implini, inse majoritatea representatiunei nu s'a aflatu indempata a ne mulcomí nici pre departe pretensiunile nóstre cele drepte.

Teméiurile rejiciunei suná, totu-déun'a cu ritmulu indalínatu, ca comun'a politica n'aru fi deobligata dupa lege la segregarea de portiune canonica pentru bisericile romanesci.

Spre a face plangerile nóstre fára efectu pentru totu-déun'a, s'a scotitu comun'a politica, sa esproprieze tóte pamenturile comunáli, cá in casulu, cându aru mai cutediá bisericile romanesci a mai postori pretensiunea loru, sa li se responde: ca pamentu comun'ulu nu mai posedu si cas'a alodiala geme de deficituri si apoi la ce nu au, nu-i póte constringe nimenea sa presteze.

Cu inेतulu venira cu espropriarea in buna socotela pâna intr'unu darabu de pamentu intravilanu in marime de 13 jugere si 800°, numitu „gradin'a cailoru“.

In anulu 1868 comunitatea opidana au donatu din óra pentru toti vecii susu pomenitul pamentu numitu „gradin'a cailoru“ bisericiei evanghelice din locu, fára nici o recompensatiune.

Contr'a acestei donatiuni in pretiu de vre-o 25—30 de mii fl. v. a., bisericile romanesci au remonstratu si protestatu, rogandu-se la locurile competente, cá donatiunea facuta sa nu se intarésca, si sa se otarésca segregarea portiunei canonice pentru bis. romanesci.

Inclitulu comitiatu si inalt, guvernó reg. transilvanénu, apretiuindu dreptele nóstre pretensiuni,

* Totu odata adaugemu, pre cátu voru ajunge, la acestu nr. si cáte o ecstr'a dare de séma din partea comitetulu,

au notificat donatiunea din ór'a facuta pre sém'a bisericeii evangelice, si au indigitat segregarea portiei canonice pentru bis. romanesce din „gradina cailoru“. Ceea ce inse n'au urmatu*).

Postorindu bis. nóstre cererile loro de mai înainte, comuna politica nu se indupleca a ne dá si anume bisericeii gr. or. întregirea portiei canonice, si apoi locu de curte si de gradina parochiala in acea marime, cá sa potemu face scóla de pomaritu si gimnastica dopa cum pretinde legea scolara, ci din nou au donatu „gradina cailoru“ preotului si bisericeii evangelice scotiendu ambeloru biserici rom. ochii cu unu locu pustiu in marime de 800⁰ lâng'a bisericeii gr. cat., conform concludusului comitetului opidanu din 6 Februar 1872.

Contra acestei negociári bisericele romanesce, au reclamatu pâna la inaltulu ministeriu ungurescu, de unde prin emisulu inalt minist. de culte si instructiunea publica din 7 Dec. 1872 nr. 31.471, nulificandu-se tergulu facutu cu „gradina cailoru“ se indrumá prin oficiulatu scaun. comitetulu opidanu a se declará asupra precisatei nóstre pretensiuni.

Cá dovéda despre loialitatea, sentiulu de egalitate ce-lu nutrescu pentru bisericele romanesce din Cincu-mare fratii sasi, despre fratietatea si ecunitatea sasésca, servésca concludusulu adusu in memorabil'a siedintia impreunata, a oficiului si comitetului opidanu politico, ténuta in 26 Novembre cal. gregorianu anulu 1873, care sub nr. 296 alu protoc. comit. suna in tipulu urmatoriu :

„In privint'a protocolului de pertractare indrumatu cu indorsatu din 26 Novembre 1878 comitetului opidanu spre opiniare si reportare in respectulu întregirii portiei canonice si aplacidárei unui locu de curte si gradina parochiala pentru bisericeii gr. or. din gradina cailoru, comitetulu opidanu intrunitu in siedintia plenaria si cu oficiulu opidanu per majora si-a formulatu in modu concretu parerea sea intr'acolo :

„I. Comitetulu intrunitu cu oficiulu opidanu, exprima prin concludusulu ca densulu nu se privesce in nici unu modu deobligatu, séu îndetoratu spre a dá ce-va séu prestá ce-va bisericeii gr. or. locale, din acelu temeiu, pentru ca bisericeii evangelica, realitátele, ce le posede cá stapána, le-au acuiratu intr'o vreme, pre cându bisericeii gr. or. nici au existatu in Cincu-mare, si prin urmare din acestu tempu, nu se póte deduce cu efectulu nici unu felu de egalitate de dreptu.

„II. Mai multu, comitetulu opidanu 'si revóca propunerea dejá facuta in privint'a segregárei curtiei parochiale pentru bisericeii gr. or., pentru ca acest'a apriatu s'a declaratu, cumca nu póte acceptá acest'a propunere (vedi recursulu de pres. 30/8 1872) si din acestu temeiu comitetului, nici i-au tresaritu prin capu cá se faca óresi-care sila*) bisericeii gr. or.

„III. Mai departe protestéza comunitetulu intrunitu cu oficiulu opidanu, contra arogantei controlári a bisericeii gr. or. in privint'a dreptului comitetului opidanu de a dispune cu proprietatea-i dopa placu.

„IV. In fine prin decisu declara comitetulu cu oficiulu opidanu, ca bisericeii gr. or. trebuie sa recéda dela pretensiunea ei din privint'a gradinei cailoru, fára referintia la cele-lalte temeiri aduse, singura din acea cauza, pentru ca „gradina cailoru“ dopa tóte formele legéi s'a espropriatu, si prin urmare comitetulu mai departe numai póte dispune asupra acestei realitáti.“

(Va urmá.)

(Urmare din coresp. dela Sibotu.)

Ai disu mai departe in predic'a d-tale, cumca in capulu reposatului preotu s'aru fi gasitu o lovitura grea, cu carea s'aru fi suspiciunatu feciorulu defunctului Michailu, pentru carea eu cá antiste com. a-si fi mersu numai decátu la Orestia la dlu Dr. Lessai spre a-lu aduce la fati'a locului.

Fatia cu apocatur'a acest'a a d-tale dle cor. cea reutaciósa nu-mi potu face alta idea, decátu de siguru ca d-ta iérasu vei fi fostu in vre-o lamentatiune poetica asupra opidului Orastiei, — unde intre fantasiele d-tale firesce me vei fi vedutu pre mine alergendu cu capulu golu pre la dnii medici

*) Vedi emisulu comitatului din 19 Maiu 1868 nr. 339.

*) Ce mai satira dómne sántule.

Nota tipografului.

spre a esoperá investigatiune medicale cu suspiciunea fratelui meu Michailu Viorelu. — Postesce a întrebá pre dlu Dr. Lessai ca óre fost'amu eu la d-lui pentru scopulu mentionatu séu bá, — séu placa-ti a provocá com. Sibotu întregu, ca carele m'au vedutu pre mine in diu'a aceea venindu cu dlu Dr. Lessai dela Orastia? Nu dle coresp. fii siguru si fia ori si cine, ca mie nu mi-au umblatu atunci prin capu fantasii de aceea, ci amu umblatu in rondulu ingropaciunei, séu déca au sositu diu Dr. Lessai cu ce masiune ad venitu la Sibotu, cá sa esoperedie lovitura defunctului din capu séu altu ce-va? pentru ce n'au întreprinsu dlu Dr. dupa ce au sositu numai decátu operatiunea sea?

Vedi dle coresp. aceea nu ti-au trecut prin fantasia d tale, ca in tempulu acel'a, cându domnea pre la noi coler'a mai tare dlu Dr. au avutu îndatorire spre a cercetá comuna nóstra in tóta septamán'a de dóne ori, afara de aceea noi cei cu urechi mai bune cá ale d-tale l'amu auditu apriatu esprimandu-se dlu Dr. cându iau venitu la cunoscintia repausarea defunctului preotu, cumca cu ocaziunea visitárei bolnaviloru din com. Sibotu a-si téné de o datorita a esistá la inmormentarea defunctului cá la unu amicu sinceru alu repausatului parintelui densului petrecendu-lu impreuna cu fiii repausatului si comuna întregu pâna la ingropátorie, dara nu cum dici d-ta. — Si cá sa-ti deschidi urechile mai bine dle coresp. in privint'a loviturii din capu a defunctului, singuru d-ta ai disu in predic'a d-tale, ca aceea s'au facutu din nepotint'a defunctului, ca adeca vrendo a se scóla din patu au cadutu si s'au lovit. Da, asiá e, si cându s'au întemplatú acest'a toti scimu pentru ca singuru repausatulu defunctu ne au spus'o acest'a, inse nu ti se pare d-tale ca au fostu lovit si ca din lovitura acest'a i s'au trasu mórtéa, pentru ca la unu asemenea casu cine aru fi fostu mai mare investigator cá d-ta. — Inse d-ta cându ai descrisu întemplantarea acest'a te-ai vedutu însielatu a spune lucrulu in totu adeverulu lui, fára cadendu iérasu in fantasiele urei si ale calomniei ti-ai datu fráu la condeiu, cáci altmintre nici ca te lasa anim'a cea reutaciósa.

Ai disu mai d-parté, ca la inmormentarea defunctului nu au fostu 8—10 preoti precum s'au îndatinatu acest'a la ingropaciunea preotiloru nóstru, fára numai 3. Sa fi scintu noi cumca d-ta dispuni asupra preotiloru la asemenea casuri, atunci nu mai alergamu prin satele vecine dopa preoti, fára ne luámu libertate a ne adresá cátra d-ta deadreptulu spre a ne ajutorá in privint'a acest'a cu atât'a mai tare, — cu câtu ti era . . . condeiu si papirulu fórté de a mána. — Placa-ti dle coresp. a te informá dela on. d. preoti si anume dela prea on. d. protopopu din Orastia Nicolau Popoviciu, preotulu Dimitrie Elia, Georgiu Pop'a, din Balomiru parint. Nic. Suciú, si dela cei din Saracseu si Acmaru ca ca óre fostau invitati la ingropaciune séu bá? Si déca au fostu si totusi nu au venitu, cum de ti-au trecut prin minte a nu-i blamá si pre d-loru ca suntu calvini cá si noi pentru ca nu s'au dus la inmormentarea fratelui loro in Christosu.

Ai disu mai departe dle coresp. cumca corpulu defunctului d'abá s'au ténutu 20 de óre si s'au si inmormentatu. — E adeveratu, inse scii ca pentru ce nu s'au inmormentatu si mai curendu? pentru ca in anulu acest'a amu vedutu casuri destule cându s'au ingropatu cei lovit de colera nu dopa 20 de óre ci si mai curendu inca. — Vedi dle coresp. tocmai asiá s'au întemplatú si cu defunctulu preotulu nóstru, cu tóte ca noi amu vrutu a-lu téné pâna pre diu'a urmatórie adeca pre Dumineca, inse dlu Dr. Lessai ne-au demándatu exoffo a-lu ingropá dopa 20 de óre fiindu si defunctulu preotu alu nóstru lovit de unu asemenea casu de colera; inse firesce aceea numai d-ta nu vrei a recunósce. — Placa-ti a acusá si pre dlu Dr. pentru abusulu seu acest'a.

Sa-ti fi iutatu indrasnéla dle coresp. a cercetá mai bine ca in ce stare sa sevarsiau in tempulu acela inmormentárele pre la noi si anume la cei lovit de colera, firesce totu cá la calvini cum ti place a dice d-tale, fára ceremonii, fára a mai gándi cine-va si la poména; — me totu miru ca cum de ai pututu lasá abusurile acestea nearatate la locurile competente mai inalte, séu a le combate la lumea cea civilisata, — pentru acest'a de siguru cá d-ta vei fi respundietoriu, cu atât'a mai tare, cu câtu ai fostu asiá de obrasnicu de ai afirmatu si aceea, ca dopa inmormentarea defunctului preotu

Avramu Viorelu din Sibotu nu au fostu vorba de nici o poména cá la alti crestini. — firesce ca nu, pentru ca déca nu au avutu vre-o páne si vre-unu tateru cu friptura, aripi cá sa sbóre si pâna la d-ta, cum te putea iertá mim'a — a-i dice si d-ta unu Ddiu sa-lu ierte, séu chiaru sa fia fostu si disu cine-va unu asemenea cuventu la poména pre carea d-ta o denegi cu totul, cum putea sa fia auditu glasulu in ceriuri, cându între preoti si alti ómeni dela mésa au fostu si dlu Dr. Lessai prin a cáru'a presentia poména cea romanesca s'au schimbatu in cea calvina. Séu dóra d-ta numai aceea poméni le téné de crestinesce si respective romanesce dela cari sa ia-i cu bát'a pre vre-unu altu crestinu, séu dóra numai aceea poméni suntu romanesce cari se punu dela unu capu de olitia pâna la cel'a-lalto dela carea potu merge si cáni cu colaci in códe?

Apoi déca corpulu defunctului nu s'au adusu in biserica spre a i se face servitulu ddescu amesuratulu unu preotu, cu acest'a aibi bonatate si nu invenovatí famili'a Vioresciloru si prin acest'a pre mine, ci întreba pre preotulu localu alu 2 lea Ioanu Armeanu, ca pentru ce nu au facutu densulu aceea celu putienú cá unu semnu de cinste alu colegului densului; nu densulu nu o au facutu nici acest'a, pentru cá i erá tempulu lungu pâna se va vedea odata singuru preotu — ba ce e mai multu nici ca au vrutu a unge trupulu colegului seu dopa ce au repausatu, ci dopa ce l'amu imbracatu si asiediatu s'au stersu cá din pasica nu cum-va sa-lu apuce si pre densulu coler'a. — Acest'a e suvenirea si recunoscint'a on. publica a preotului nóstru localu fatia cu repausatulu seu frate in Christ, spoi de a-lu mai poméni vre-odata la stele liturghii nici vorba. Placa-ti dle coresp. a cunósce mai bine ca cine suntu calvini in Sibotu!

(Va urmá)

Concursu.

Pentru ocuparea stationei investiatorece din comuna gr. or. Draosu — in protopopiatulu Cohalmului se deschide concursu cu terminu pâna la 30 Novembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu : 80 fl. v. a. cuartiru si lemne.

Doritorii de a ocupá acest'a statione au a-si ascerne cererile loro instruate conformu prescriesloru in „statutul org.“

Draosu in 4 Novembre 1873.

In contielegere cu P. protopopu tractualu. Comitetulu parochialu prin Ioanu Iosif, fostu adm. prot. si Parochu.

(3—3)

Citatiune edictale.

George Ples'a, carele de 4 ani de dile au parasitu pre legitim'a lui socie Ann'a Danutiú, remánendu acest'a pre olitia cu 2 copile minorene, — ambii din Ungr'a, in Protopresbiteratulu Cohalmului, iéra loculu abeuntelui fiindu necunoscutu! se citéza in restempu de unu anu si o di, a-se infaticia inaintea forului seu matrimoniale, cáci altu-feliu, si in absentia lui, se va aduce hotarirea divortiale, conformu prescriesloru canonice.

C o h a l m u , 20 Octombrie 1873.

Scaunulu protopresbiteralu gr. or. alu Cohalmului cá foru matr. de I instantia.

Nic. D M i r c e a
Adm. Prot.

(2—3)

Citatiune edictala.

Mari'a nascuta N. Barbos'a maritata dopa Georgiu Pop'a, de religiunea gr. orientala din Talmacelu, carea la 11 Ian. a. c. a parasitu a patr'a óra pre barbatulu seu, pribegindu in lume, si nu se scie loculu unde se afla, se citéza prin acest'a conformu resolutiunei cu Nr. cons. arch. 996 a. c. a se infaticia inaintea subscriisului scaunu protopresbiteralu in terminu de unu anu si o di, cáci la din contra se va aduce decisiune asupra actiunei barbatului ei pres. la 23 Maiu a. c. si in absentia densiei.

Sabiú 9 Novembre 1873.

Scaunulu protop gr. or. tract. alu II-lea alu Sabiului.

I. P o p e s e u ,
protopresb.

(2—3)